

Hr Harry Raudvere
info@yhistegevus.ee

Teie 20.12.2019 pöördumine

Meie 30.01.2020 nr 12-1/20/423

Vastus selgitustaotlusele

Olete pöördunud peaministri poole selgitustaotlusega. Esitame oma selgitused antud asjas.

Teie kirjas viidatud "kohustuse püstitada tuulikud 8 aasta jooksul" näol on tegemist hoonestusõiguse kasutamise ajalise tingimusega. Riigil puudub õigus kohustada ettevõtjaid ettevõtlusega tegelema. Samuti on oluline arvestada, et hoonestusõiguse leping paneb hoonestajale kohustuse järgida kehtivaid seadusi ning näeb võimaluse lepingutingimuste rikkumise korral lepingu üles öelda. Aidusse püstitav tuulepark ei vasta planeeringus seatud tingimustele.

Hoonestusõiguste võõrandamisega Vabariigi Valitsuse poolt kohalikule omavalitsusele ei ole antud nimetatud kohalikule omavalitsusele ega ka teistele isikutele õigust hoonestusõigustega koormatud maa-alale rajada mis tahes parameetritele vastavat tuulikuparki. Hoonestusõiguste võõrandamist ei saa samastada Kaitseministeeriumi poolt tuulikupargi rajamisega nõustumisega.

Kaitseministeeriumil ei ole Teie kirjas viidatud poliitikat, mille kohaselt ei tohi Ida-Virumaale tuuleparke püstitada. Samas on riigil oluline tagada Põhja-Atlandi lepinguga võetud kohustuste täitmine. Kaitseministeeriumi eestvedamisel võttis Vabariigi Valitsus 07.11.2019 vastu otsuse vabastada piirkonnas teatud ala tuuleparkide arendamiseks, selleks soetatakse lisasensorid, mis kompenseerivad tuuleparkide tekitatavat mõju riigi seiresüsteemidele. Märkimisväärne osa sellest kulust jääb tulevikus Kaitseministeeriumi kanda lisasensorite püsikulude näol. Peame tuuleenergiale arendusvõimaluste loomist oluliseks.

Selgituseks riigi julgeoleku ja majandushuvide kaalumise kohta on Riigikohus 17.01.2019 kohtumäärusega kohtuasjas 3-17-911 „Ida-Viru maavanema protest Lüganuse Vallavalitsuse korralduste ning nende alusel välja antud ehituslubade tühistamiseks“ avaldanud arvamust, et "kui ehitustegevus või juba valminud ehitise või selle kasutamine ohustab riigi julgeolekut, on riigil võimalik sekkuda eriseaduste alusel ka siis, kui ehitise on püstitatud õiguslikul alusel või kui on möödunud HKMS §-s 258 sätestatud protesti esitamise tähtaeg. Näiteks võib kõne alla tulla riiklik järelevalve ehitiste nõuetekohasuse üle ehitusseadustiku (EhS) § 130 alusel, mida lisaks kohalikule oma-valitsusele võib teatud tingimustel teostada ka Tehnilise Järelevalve Amet (kolmas lõige). Seejuures võimaldab EhS § 132 lg 3 p 1 korrakaitseorganil otsustada isegi ehitise lammutamise, kui ehitise ei vasta nõuetele ja nõuetele mittevastavusega kaasneb oluline

või kõrgenda-tud oht. Kui vastab tõe le protesti väide, et vaidlusaluste elektrituulikute käitamisega kaasneb oht riigi julgeolekule, võib selline oht olla hõlmatud EhS § 132 lg 3 p-ga 1."

Mis puudutab Eesti Energia Tuhavälja tuuleparki, siis siin tuleb arvestada sellega, et seiresüsteemide seisukohast on oluline tuulepargi kaugus sensorist, mitte riigipiirist. Õiguspäraselt rajatud tuhavälja tuulepark asub õhuseireradari otsenähtavusalast madalamal, mistõttu tuulepargil puudub mõju õhuseireradarile. Tuulepargi mõju riigikaitsele raadiosüsteemidele on kompenseeritud seiresüsteemide konfiguratsiooniga, mis samas ei võimalda täiendavaid tuuleparke piirkonda rajada. Lisaks on tegemist nt Aidu tuulepargiga võrreldes märkimisväärselt väiksemate tuulikutega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristjan Prikk

Kantsler

Teadmiseks: Riigikantselei, Majandus-ja Kommunikatsiooniministeerium,
Keskkonnaministeerium

Mati Kuppar 7170225

Mati.Kuppar@kaitseministeerium.ee